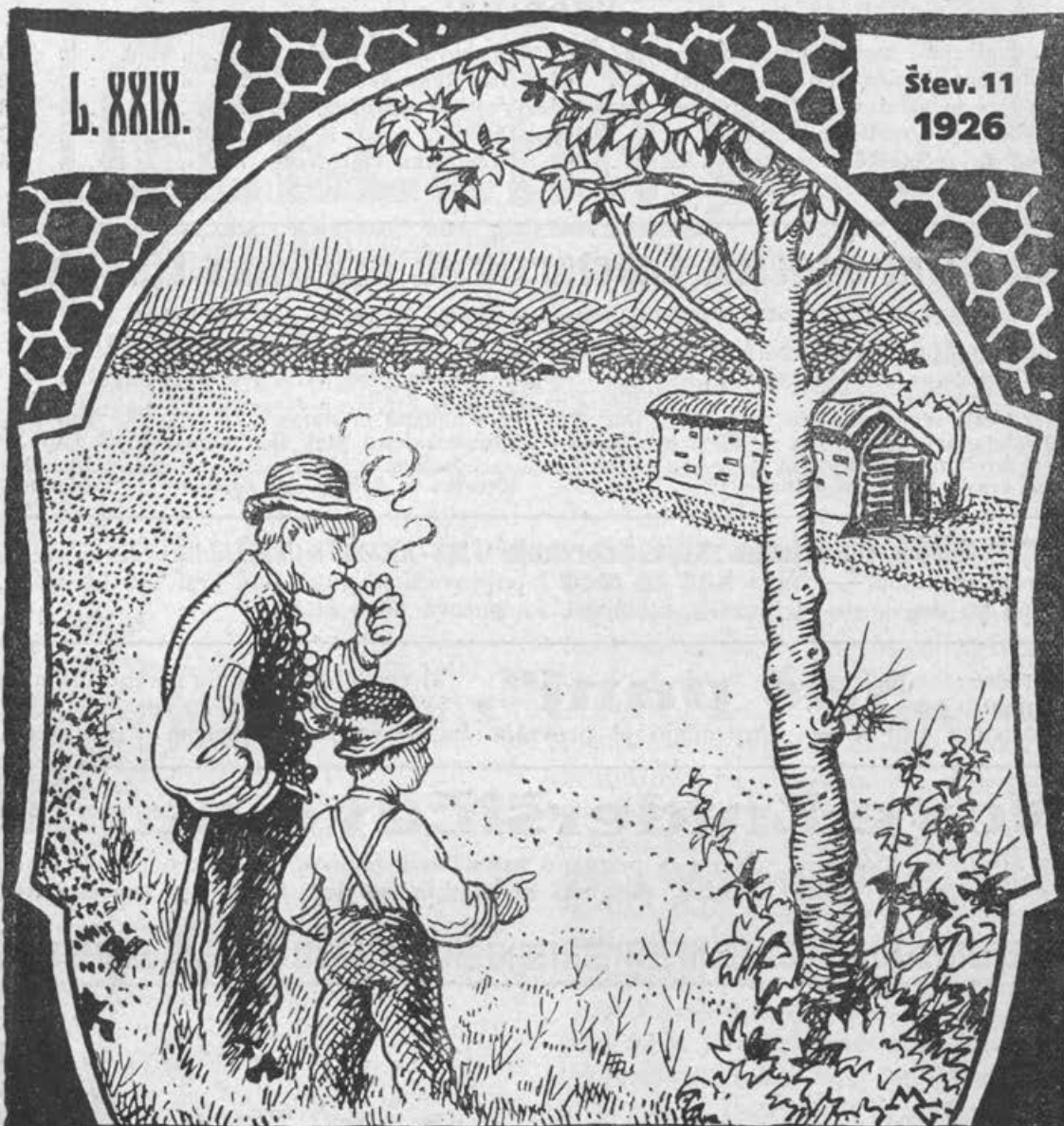

L. XXIX.

Štev. 11
1926

SLOVENSKI

ČEBELAR

**GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO**

Vsebina:

Ali tudi stara matica pred rojem poje?	161	Opazovalne postaje	170
Kako me je iznenadilo letošnje leto	163	Društvene vesti	172
Kongres in razstava v Dubrovniku	164	Vesti iz podružnic	173
To in ono o maticah	166	Drobiž	173
Čtivo za začetnike	167	Čebelarstva književnost	176
Iz dobe čebelarja začetnika	169		

Blagovni oddelek Čebelarskega društva v Ljubljani.

Kovinski deli za A.-Ž. panj:

a) 6 finih palic, 40 cm, à Din 1'25	Din 7'50	g) 2 zaporici za zaklopnicu	Din —4'0
b) 2 nosilca za matično rešetko	Din 3'—	à Din —'20	Din 5'—
à Din 1'50	Din 2'80	h) 1/4 kg kvačic	Din —3'0
c) 2 tečaja za vratca à Din 1'40	Din 3'—	i) 1 kljukica za vratca	Din 12'—
d) 4 tečaji za brade à Din —'75	Din 8'—	j) rešetka za 1 panj, zelo močna, ...	Din 8'—
e) 2 mreži za okenca à Din 4'—	Din 3'—	brušena	Din 8'—
f) 4 zapahi za okenca à Din —'75	Din 3'—	k) cevka za A.-Ž. panj z verando	Din 8'—

Naprodaj vsi letniki „Slov. Čebelarja“ (I.—XXVII. letnik), dobro ohranjeni in vezani v platno. — Nova **kad za med** s pokrovom in pipo. Kad drži 150 kg medu. Cena po dogovoru. M. Humek, Ljubljana, Langusova ulica 21.

Partija knjige **„Naš panj“**, ki se je razprodajala po znižani ceni, je pošla. Odslej stane vezana 40 Din, broširana Din 35'—. Razprodajo je prevzela Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Novo Žnideršičeve panje

na 10 ali 9 okvirčkov, solidno in priznано natančno izdelujem in priporočam cenjenim čebelarjem. — Vinko Klaming, mizarški mojster in čebelar, Dolga vas pri Kočevju.

Blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani

kupuje **vosek**
po najvišjih cenah.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Letnik XXIX.

V Ljubljani, dne 1. novembra 1926.

Številka 11.

Ali tudi stara matica pred rojem poje?

I.

Čebelarim že dolgo vrsto let, rekel bi že od prve mladosti. Ko sem šel k birmi, mi je bctrček daroval kranjička, in od takrat čebelarim razen vojaških let vse življenje, a slučaj, kakršnega sem doživel letos, se mi ni primeril ves čas mojega skromnega čebelarjenja.

Ko sem namreč 17. julija t. l. opazoval pri žrelu nekega izrojca kranjiča, sem opazil, da je na prahi izgubil matico. Takoj sem sklenil, da ga prestavim v eksporten panj, da mu na ta način lahko dodem sat z mlado zalego ali pa s pokritim matičnikom.

Ko sem to izvršil, sem začel premišljevat, v katerem panju bi dobil kak pokrit matičnik, kajti v mojih panjih jih je bilo letos zaradi deževnega vremena prav težko dobiti. Spomnil sem se panja na tehtnici, ki je bil eden najmočnejših od vseh, kar jih imam doma v čebelnjaku.

Ko ga odprem, se začudim, kajti iz njega zaslišim za čebelarja vedno lepo doneči glas matice pevke: ti, ti, ti in kva, kva, kva. Tako, sem si mislil, tu pa že lahko dobiš pokrit matičnik, in v resnici so bili na več satih krasni.

Pri pregledovanju mi na satu kar pred očmi zapoje matica zopet svoj ti, ti, ti in na drugi strani odgovarja v pokritem matičniku kvakarica. Lej šmenta, si mislim, kar to matico, ki je že izležena, lahko daš brezmatičnemu izrojcu v eksportnem panju in stvar bo gotova.

Panja nisem pregledoval dalje, da bi dognal, iz katerega matičnika se je ta matica izlegla. Mislil sem, da ta panj prelega in da je staro matico umoril ter zato imel več matičnikov.

Sat s pojočo matico sem dal v osiroteli panj, ki jo je z velikanskim navdušenjem takoj sprejel. Takoj drugi dan so se pa pojavili v meni dvomi glede te matice. Spomnil sem se, da je matica mnogo bolj počasi hodila po satu, nego hodi mladica. Pri iskanju matičnika nisem bil na to pozoren, ker se mi je mudilo, da sat z matico čimprej predenem na novo mesto. Ko sem kasneje to okolnost premišljeval, sem šel takoj nad izrojca, da se uverim, kaj je z mlado matico. Glej ga spaka! Vidim, da hodi mogočno, počasi po satu in vpricho mene polaga jajčeca. Tako me je torej ta ptica — mene, starega čebelarja — prevarala s svojim mamljivim petjem, češ, saj sem še mlada, le daj me na svatbo naprej. Vendar pa je bila stara že 14 mesecev in je zarodila že velikansko množino čebelic.

Kljub temu bi jo bil kmalu po zmoti rad še enkrat poslal na praho, na kateri je letos mnogo matic izgubilo življenje zaradi slabega vremena.

Ako je že kateri cenjenih čebelarjev doživel enak slučaj, prosim, naj poroča.

Z čebelarским pozdravom

Alojzij Trink, Ljubljana.

II.

Ko mi je g. Trink izročil zgornje vrstice, sem se spomnil dogodka iz leta 1920.

Dne 4. julija (tako je pisano v mojih zapiskih) sem pregledoval čebele in opazil, da je panj štev. 37 zadaj močno zaseden. Pihnil sem v čebele, pa se niso zganile; to je znamenje, da sede na roj. Puhnil sem vanje nekoliko dima in ko so se pomaknile med ulice, sem opazil na robu nekega sata že pokrit matičnik.

Nato sem začel sate po vrsti pregledovati. Kar slišim, da panj poje. Ker je matica potegnila le na kratko in nato utihnila, sem bil v dvomih, ali sem slišal prav ali ne. Nastavim uho na odprt panj in prisluškujem napeto. Ker le ni bilo čuti nobenega glasu, začnem pregledovati sat, ki sem ga slučajno imel v roki. Kar opazim matico, ki se preriva med čebelami. Ko jo z očmi motrim, vidim, da se je prihulila k satu, se majceno stresla in — zapela...

Bil sem nad vse presenečen in mi ni šlo v glavo, kar sem videl in čul, pa je bilo le res: izprašena matica je pela. Vsak dvom o njeni starosti je bil izključen, ker je imela na hrbtu rumeno pego, ki sem jo ji napravil prejšnje leto z oljnato barvo. Pela pa ni tako kakor matice mladice. Glas je bil zamolkel, nizek, ne tako jasen in glasen, kakor od pevke. Potegnila je bolj na kratko, nato pa samo dvakrat zatikala. Znano pa je, da pevka dolgo »vleče« in nato večkrat zaporedoma zatika.

Matičniki so bili na konici že popolnoma prosojni; nekatere matice v njih so se že gibale. Panj je prihodnji dan rojil.

Ta pojav je bil zame nad vse zagoneten, ker še nikdar nisem slišal stare matice

peti. Tu pa tam mi je o tem pravil kak star kmečki čebelar, pa mu nisem verjel. O slučaju sem mnogo razmišljal, pa nisem prišel na jasno. Stvar sem si takrat razlagal tako, da je matica zelo dolgo odlašala z rojenjem, tako rekoč do zadnjega trenutka, in da je še vedno upala, da ji ne bo treba z doma. Vsa zbegana je poizkušala s petjem ugotoviti, ali so mladice že godne, češ, morda mi pa le ne bo treba na pot.

Taka je bila moja razlaga, pa kaj, ko je človek »tako revna stvar«, ki kaj rad narobe misli.

O dogodku sem molčal, ker sem se zavedal, da bi našel le gluha ušesa.

Nedavno me je obiskal g. Fran Košak, veleposestnik z Grosupljega, ki čebelari na debelo že več desetletij. Omenil sem mu Trinkov in svoj slučaj, pa mi je živahno zatrjeval, da to zanj ni nič posebnega, ker je slišal že nebroj starih matic peti... Pravil mi je, da stara matica kaj rada zapoje tik pred rojenjem, oziroma dopoldne pred rojem. Včasih je treba dolgo prisluškovati, da jo čujemo, in še potem se človeku zdi, da poje nekje spredaj v panju.

G. Košak je izjavil, da je petje stare matice zanj dognana stvar; vseeno je, če kdo v to veruje ali ne, kajti to dejstva ne more izpremeniti.

Na letošnjem občnem zboru osrednje-ga društva sem vprašal nekatere odlične čebelarje, gg. Logondra iz Pevne, Sajovca iz Stare vasi in Vidmarja iz Stare Loke, za mnenje o tem. Vsi so brez pomišljanja potrdili, da stara matica pred rojem včasih poje in da so jo slišali peti na lastna ušesa. Izrazili so se, da poje le redkokdaj, da ima nižji in šibkejši glas nego pevka in da poje le tisti panj, ki se je z rojenjem zelo zakasnil bodisi zaradi slabega vremena ali ker se starka obotavlja, da bi zapustila stari dom.

Tudi g. Fr. Rojina, dolgoletni urednik »Slov. Čebelarja«, mi je te dni odločno potrdil, da stara matica poje. Omenil je, da jo je tudi sam že slišal peti tako, kakor

je zgoraj popisano. Torej, ali je še mogoče dvomiti o resničnosti teh opazovanj?

G. prof. J. Verbič mi je glede tega petja izjavil, da stare matice pred rojenjem ni še slišal peti, vendar pa jo je slišal ob neki drugi priliki. Izmenjeval je nekoč matice na ta način, da je novo matico izpustil naravnost med čebele na sat, ki ga je vzel iz panja. Čim je matica prišla med čebele, je zapela. To se mu je večkrat pripetilo. Matica je brzkone pela od strahu, ker je prišla med tuje čebele in si ni bila v svesti, ali je med čebelami še kaka konkurentinja. Da to ugotovi, je zapela »bojni klic«.

Ker sem neveren Tomaž, sem obiskal še očeta Petra Pavlina v Ljubljani kot zadnjo inštanco, ki je zame baš v takih rečeh zelo merodajna, kajti oče Peter ima nenavaden dar za opazovanje čebel in pozna njih življenje do pičice. Izjavil mi je, da stara ma-

tica res poje. Potrdil je opazovanje glede načina petja in barve glasu. Omenil je, da je bil njegov oče izvrsten čebelar, ki je po glasu stare matice točno znal povedati, kdaj bo panj rodil. Oče je bil ob času rojenja zadi za panji, sin (Peter) je pa stal pred čebelnjakom z vršo v roki. Kadar mu je oče zaklical, je nastavljal vršo, da je prestregel roj, ki se je kmalu začel usipati iz panja.

Na podlagi teh podatkov in ugotovitev smemo brezpogojno trditi: 1. da poje tudi stara (izprašena) matica pred rojenjem, 2. da vsaka izprašena matica ne poje, 3. da slišimo petje po večini iz takih panjev, ki so se s prvcem zelo zakasnil in ki imajo že skoraj popolnoma godne matičnike, 4. da je petje starke drugačno nego petje mladice, bolj kratko, zamolklo, glas pa nižji in ne tako jasen kakor pevkin.

Avgust Bukovec.

Kako me je iznenadilo letošnje leto.

Marsikateri čebelar, zlasti pa začetnik, me bo zavidal, ko bo zagledal sliko mojega čebelnjaka. In res, tako močnih panjev, kakor jih imam letos, nisem še imel, akoprav čebelarim že od

leta 1902. Ali žal je ta ogromna čebelna družina danes, 14. julija, gladna. Da tudi, če bi bilo lepo vreme — kako neki, ko zopet dež pada! — ne bi mogla od slabine na pašo. Kaj nam prinese bližnja bodočnost? Najbrž mnogo mrličev!

Prihranil sem nekaj medu, ki sem ga pa že porabil, ker hranim čebele že od 1. julija, in to 44 panjev. Dne 6. in 7. julija sem pregledal in našel, da mi umirajo trije panji. Dal sem jim vsakemu nekaj medu in jih vendar vsaj deloma otel gotove smrti.

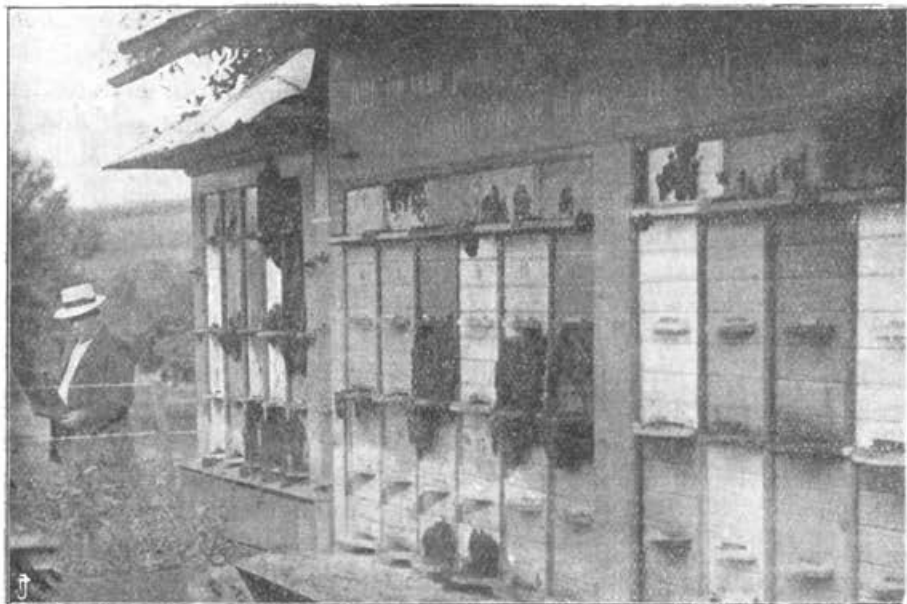
Dne 8. julija sem pregledal večino medišč in nisem našel nikjer nič medu. Pre-

gledam tudi plodišča — še manj medu! Pač pa sem našel mnogo zalege, ki bo še bolj pripomogla do splošne smrti.

Rojev letos ni bilo, ker sploh vremena ni bilo za čebele. S spomladno pašo se niso mogle okoristiti. Lipe je pri nas malo, ob cvetenju pravega kostanja je pa vsak dan padalo. Danes, 14. julija, ko to pišem, sem slikal čebelnjak, da bodo videli tovariši čebelarji, koliko živali leži pred panji, in čaka lepšega vremena, ki nam ga daj Bog in sv. Ambrož. Ako pa ne prestane deževati, je katastrofa neizogibna. Čebelarim, kakor že gori navedeno, od leta 1902., in to v precej velikem obsegu. Navadno prezimujem po 44 družin, od teh 29 A.-Ž. panjev, 10 amerikancev in 5 dunajčanov, ali tako slabega leta za čebele ni še bilo kakor letos. Upam pa, da ni povsod tako. Čebelarski pozdrav!

Na Vinici, dne 14. julija 1926.

Rudolf Mikulič.

Čebelnjak gosp. Rudolfa Mikuliča na Vinici pri Crnomlju.

Kongres in razstava v Dubrovniku.

Jože Okorn — Ljubljana.

veza čebelarških društev je priredila letos kongres in splošno razstavo v Dalmaciji v mestu Dubrovniku, ki slovi ne samo zaradi svoje krasne lege, temveč tudi zaradi slavne zgodovine.

Sloves, ki ga uživa Dubrovnik, je povsem upravičen, zato smo pričakovali, da ne bomo občudovali samo naravnih krasot naše lepe Dalmacije, temveč da bo temu primerna tudi »čebelarška hrana«, in da se vrnemo z navdušenjem ter z novimi idejami na de o za procvit čebelarstva.

O idealnih pašnih razmerah, ki so baje v Dalmaciji, se pri nas zelo mnogo govori in piše. Zaradi tega sem bil prepričan, da bo razstava bogato založena, kajti če so govorice, da se v Dalmaciji med cedi, istinite, bi moralo že tistih 250 naprednih čebelarjev, ki so člani zadruga, in pa zadruga sama s svojimi čebelarškimi proizvodi razstavo naravnost preplaviti tako,

da bodo drugi razstavljalci samo tako rekoč za nameček in okras razstavi.

Take misli so mi glede na vse to in tudi glede na veliko reklamo za razstavo rojile po glavi, ko smo se vozili iz Ljubljane. Po sedemnajsturni, ne baš prijetni vožnji v tesnem vagonu, smo dospeli v lepi Split. Tu smo imeli dovolj časa, zato smo si kljub silni vročini najprej ogledali mesto in njegove zanimivosti, popoldne pa smo se šli hladit v morje pri Bačvicah. Zvečer istega dne smo se odpeljali s parnikom v Gruž pred Dubrovnikom, kamor smo prijadrali prihodnji dan ob 8 zjutraj. Vožnja po morju je bila vprav idealna. Naši šestčlanski družbi se je v Splitu pridružil še naš stari znanec g. Horvat iz Zagreba, ki je obilno skrbel, da smo vso pot imeli dovolj gradiva za razpravljanje o tem in onem. Zelo smo pa pogrešali našega znanca »Jurasa«, katerega pa žal ni bilo tudi v Karlovcu, kjer smo ga pričakovali.

Ko smo dospeli v Gruž, smo bili prepričani, da nas kdo pričakuje, da nam bo po-

vedal, kam naj se obrnemo za prenočišča i. dr., toda bilo ni nikogar, čeprav je pisano v programu za 20. in 21. avgusta: »Doček i ukonačenje gostiju«. Preden smo prišli na cilj sami, smo obredli skoro ves Dubrovnik, kajti nobeden domačinov ni vedel, kje je »Učiteljska škola«. Pa tudi ko smo jo našli, so nas prepustili usodi, dokler si nismo sami uredili vsega glede hrane in stanovanja.

Po vsem tem mi je bilo takoj jasno, da je »organizacija« odpovedala, in to smo morali žal čutiti ves čas bivanja v Dubrovniku.

Občni zbor Zveze čebelarских društev.

V soboto, dne 21. avgusta se je vršil občni zbor »Zveze čebelarских društev« v čitalnici društva »Sokol«. Zastopana so bila vsa v »Zvezi« včlanjena društva po številnih delegatih, dočim sem naše društvo zastopal sam, kajti g. Jurančič ni mogel vsled važnih vzrokov iti na pot. To sem zvedel šele, ko sem se vrnil v Ljubljano. Med znanimi delegati smo pogrešali zlasti gg. Ljubića iz Osijeka in Dilberja iz Sarajeva.

G. predsednik Gjorgjevič je otvoril skupščino, pozdravil vse delegate in konštiral, da so zastopana vsa društva. Opravičili so se gg. Ljubić iz Osijeka, Dilber iz Sarajeva in Tomečak iz Zagreba. Nato je podal poročilo o delovanju »Saveza« za poslovno leto 1925/26, ki je bilo odobreno, istotako tudi tajniško in blagajniško poročilo ter pregledovalcev računov.

Uprava »Zveze« je predlagala, da se smejo društva in posamezniki udeleževati inozemskih razstav le pod firmo »Zveze«, toda odlikovanja ostanejo »Zvezi«, razstavljalcu pa se izda potrdilo, kakšno odlikovanje je dobil. Uprava je zlasti poudarjala nastop našega društva na lanski razstavi na Dunaju, ko so razstavili pod imenom našega društva. Uprava »Zveze« je zagrozila, da odstopi, ako se njen predlog ne sprejme. Delegati vseh drugih društev so bili za ta predlog, le med predsedstvom

in menoj se je vršila nad eno uro trajajoča debata, v kateri sem gospode delegate med drugim opozoril zlasti na naslednje: 1. Sprejetje predloga v predlagani obliki je za nas »casus belli«, ker se nam s tem zapira pot na mednarodne razstave, tega pa ne moremo dopustiti. 2. Predlog sam je protinaraven, ker omejuje svobodno kretanje in udejstvovanje posameznika, to pa nikakor ni v skladu s cilji, za katerimi stremi, oziroma bi morala stremiti »Zveza«. 3. Udeležba na mednarodnih razstavah je združena kakor za posamezno organizacijo, tako tudi za posameznega čebelarja z velikimi gmotnimi žrtvami in je vsako odlikovanje in priznanje zelo drago, zato ne gre, da bi odlikovanja spravila »Zveza«, za katero nimajo pomena, pač pa morajo ostati razstavljalcu, kateremu so bila priznana. 4. Z omejevanjem svobode zatremo medsebojno tekmovanje, to bi zelo škodilo razmeram in napredovanju našega čebelarstva v posameznih pokrajinah, poleg tega pa bi bila posamezna društva kot taka za udeležbo na mednarodnih prireditvah potem neinteresirana. 5. Ako se udeležimo mednarodnih razstav, moramo gledati na to, da dobimo kar največ mogoče odlikovanj, to pa je možno — z ozirom na sedanja pravila — le tedaj, če se razstave udeleži mnogo razstavljalcev.

Zato sem predlagal izpremembo predloga takole: Če pripravi udeležbo na mednarodnih razstavah »Zveza« in jo tudi finansira, tedaj naj razstavijo vsi razstavljalci pod skupno firmo »Zveze«, toda vsak pod svojim imenom.

Vkljub jasnosti mojih besed in predlogov ni hotelo biti konec debate. Z obžalovanjem moram ugotavljati, da je bilo med to razpravo slišati medklice, ki so pomenili vse kaj drugega nego strokovno in stvarno obravnavanje te zadeve. Naposled je bil predlog v izpremenjeni obliki vendarle sprejet.

V »Vseslovensko čebelarско zvezo« so se določili kot zastopniki naših društev gg.: Bukovec, Jovanović in Rečaj.

Ker bo prihodnje leto vseslovanski čebelarški kongres v Pragi, ne bo čebelarškega kongresa v naši domovini, da se omogoči čim večja udeležba s strani naših čebelarjev.

V ocenjevalni odbor za dubrovniško razstavo so bili izvoljeni gg.: Gjorgjević, Konjević, Antonioli, Schneider in Mladenović.

Predlog našega društva, naj »Zveza« skrbi za povračilo potnin delegatom, ni bil sprejet. Sklenilo se je, naj to zadevo uredi društva sama.

Predlog o zastopstvu poedinih društev v načelstvu »Zveze« na podlagi števila članov, ni prišel v razpravo.

O razdeljevanju podpor za prirejanje tečajev in predavanj se je vnela živahna in dolgotrajna debata. Bili so raznoteri predlogi. Predlog našega društva je bil, naj se podpora razdeli po številu članov in številu predavanj. Nazadnje se je določil ključ, po katerem se bodo podpore razdeljevale, in sicer pride na Beograd,

Ljubljano, Zagreb in Osijek po 14 odstotkov, na Sarajevo 13 odstotkov, Rumo 12 odstotkov, Dubrovnik 9 odstotkov, Vukovar 6 odstotkov in na Savez 4 odstotke celotne vsote.

Nato smo razpravljali o sporedu kongresa. Kot edina točka je bila prvotno določena razprava o ustanovitvi »Zadruga za prodajo medu in voska«. Ker pa večini delegatov pravila zadruga niso bila znana, se je sklenilo, da se tudi ta točka sporeda opusti. Ob tej priliki sem sporočil »Zvezi« sklep našega društva, ki se glasi: »Od zadruga si ne obetamo uspehov. Končno stališče o tem vprašanju zavzamemo, ko prejmemo poročilo o finansiranju in organizaciji zadruga.«

Za tajnike kongresa (zapisnikarje) so bili določeni gg.: Ilančić, Horvat, Maksimović in Okorn.

Naposled je g. predsednik še poročal o korakih za dobavo brezdavčnega sladkorja. Vsi smo imeli vtis, da bo zadeva neugodno rešena. — S tem je bil spored občnega zbora izvršen. (Pride še.)

To in ono o maticah.

P. Angelus.

Ne dogaja se tako redko, da najde čebelar včasih v kakem panju dve matici. Neko jutro sem zasledil na deski pod panji staro, že vso črno, ogoljeno matico. Bila je le še malo živa. Smilila se mi je ubožica! Vzel sem jo v roko ter nekoliko ogrel. Z nožicami je še gibala, ali hoditi ni mogla več. Ko bi bila znala govoriti, bi jo bil vprašal: »Katera družina je bila tako trdosrčna, da je tebe, svojo mater, zdaj na jesen pahnila iz panja?« Ker pa od nje seveda ni bilo pričakovati odgovora, sem se hotel o tem prepričati, in sicer na ta način, da sem jo polagal čebelam pred žrelo zdaj tega, zdaj onega panja. Pet panjev se ni zmenilo zanj. Ko sem jo pa položil na

brado šestemu panju, je brž prišla ena čebelica, jo z nekako jezo zgrabila in pahnila pred čebelnjak na tla. Matica je popolnoma opešala in kmalu umrla. Seveda se je zdaj v meni oglasila skrb in rekel sem si: »Na, zdaj pa imaš panj brez matice.« Že sem iskal pomoči pri tovarišu, ki je imel matico v rezervi, Naročil sem, naj mi jo proti večeru pošlje. Potrebno je bilo, da sem se prepričal, kateri panj je osirotel. Pregledujem in iščem ter najdem vse v redu, le v enem panju matice ni bilo. Dvakrat sem pregledal vse sate, matice pa le nisem našel. To je bilo dopoldne. Ko pridem popoldne k čebelnjaku, opazujem najprej ta panj. Čebele se vedejo tako kot druge. Izletavajo lepo, nosijo obnožino v prav debelih kepica in se praše. Grem v čebelnjak in odprem vratca od panja,

potrkam in poslušam. Nič joka, tuljenja. Zašumele so in takoj zopet utihnile. Ker so vsa znamenja kazala, da je panj v redu, sem potegnil kar srednji sat iz njega in zagledal sem mlado, lepo in živahno matico, ki je hitro tekala med čebelami, da so se ji komaj sproti umikale. Nagajvka mi je dala dosti opravka, pa sem je bil le vesel. Panj je torej poleti prelegel in ohranil skoraj do konca septembra meseca svojo staro matico skupaj z mladko. Panj je zelo živalen in zato upam, da se bo mlada mati drugo leto dobro obnesla.

Še zanimivejši je slučaj, ki sem ga nedavno doživel. Sredi septembra meseca sem okrog poldne pokladal čebelam razredčen sladkor, ki ga smemo tudi podnevi pokladati, ker ne vabi ropnic. Kakor se

navadno godi, so nasičene čebele kar vrele iz panja in se veselo izpreletavale. Ko opazujem to živahno vrvenje in rajanje, zapazim med čebelami nekega panja v svetlih solnčnih žarkih lepo matico. Kar lepo jo je bilo videti, kako se je skupaj s svojimi hčerkami vrtela v zraku. Videl sem jo dva dni zaporedoma. Ostala je zunaj panja skoraj četrť ure. Parkrat je priletela k žrelu, pa zopet odletela. Bal sem se, da ne bi zgrešila svojega panja, pa strah je bil prazen, ker si ga je dobro zapomnila. To ji tudi ni bilo težko, ker na bradi in po končnici je bilo več sto čebel, ki so se s šumom prašile in jo pričakovale. Kdaj se je vrnila, nisem mogel opaziti. Vedel sem pa, da je šla nazaj, ker so se čebele umirile in izginile z brade in s končnice.

Iv. Jurančič.

V čebelnjaku in okoli njega je postalo tiho in mirno. Prenehali so zadnji jesenski izleti, ko se še najpoznejše mladice praše in vzletavajo, tuintam pa še kaka starejša čebela prinese zadnjo obnožino. Ljubko je to poslednje vrvenje, s katerim se takorekoč čebele za to leto poslavljajo od narave in od svojega gospodarja, kakor bi se mu hotele zahvaliti za trud in skrb celega leta, ako jim je bil dober in vesten oskrbnik, ali pa mu očitati malomarnost, ako ni storil svojih dolžnosti. Čebele se spravljajo k zasluženemu zimskemu počitku, saj so vse leto neumorno nabirale in delale zase in za svoj zarod, a tudi za čebelarja, kolikor jim je bilo vreme milo. Prav je, da se tudi čebelar hvaležno poslavlja od svojih čebel s tem, da stori še zadnje, kar je potrebno, za udobno in srečno prezimovanje.

Ako smo vse drugo uredili že v prejšnjih mesecih, nam preostaja sedaj, ko je vsak dan hladneje in zaradi tega izleti popolnoma prenehajo, da zavarujemo še žrela. Mnogi čebelarji jih celo zožijo, morda na 1 do 2 cm, da bi ne prihajalo preveč mraza v panje. Pri tem se spominjam tele uganke: »Zakaj je na kmetih zrak bolj čist nego v mestih? Ker ljudje na kmetih malokdaj okna odpirajo.« Na kmetih, kjer imajo dovolj drv za kurjavo, se boje, da bi jim skozi odprta okna silil mraz, a meščan, ki kurivo drago kupuje, redno okna odpira, dobro vedoč, da se čisti zrak »bolje kuri«. Pomislimo, da v panju diha 20—40.000 čebel, ki potrebujejo mnogo čistega zraka. Zato naj bo žrelo tudi pozimi široko odprto, vsaj 8 do 10 cm.

Protí mišim in kakim drugim škodljivcem zavarujemo žrelo s primernim zapahom,

ki ima čez in čez tako velike luknje, da morejo čebele skozi nje in da prihaja dovolj čistega zraka v panj. Kdor nima pri žrelih stalno takih zapahov, naj pritrudi na žrela za zimsko dobo primerne kose matične rešetke. V poletnem času po moji sodbi kovinasti zapahi pri žrelih niso primerni, ker imajo večinoma ostre robove, ob katerih si čebele krila in dlačice ogolijo ter postanejo zaradi tega prezgodaj za delo nezmožne. Tudi ne smemo prezreti, da čebele v dobro in natančno izdelanem panju jeseni vse luknjice in reže skrbno zamaše ter da more potem zrak v panj le pri žrelu. S tem nas opozarjajo, da je prepih v panju zlasti pozimi skrajno škodljiv. Navsezadnje še žrelo obsenčimo, da solnce čebel ne vznemirja in mrzel veter ne piše naravnost v panj. Novejši panji imajo zaklopno brado, ki jo navzgor priklopimo. Pri panjih s trdno brado pa prislonimo primerno desko, približno 9×18 cm veliko. Obsenčevanje žrela ima tudi ta važni pomen, da namreč odvrča ptice od panjev. Če čebelam le količkaj dopušča vreme spravljajo mrtvice sproti iz panja na brado in baš to privablja lačne ptice k čebelnjaku. Ako je pa žrelo zasenčeno, ostanejo mrtvice za desko, kjer jih ptice ne opazijo.

Ako imamo čebelnjak dobro urejen, da od vseh strani dobro zapira ter drži toploto, ki je čebelam tako zelo potrebna, in ako v prejšnjih mesecih nismo pozabili ali zanemarili kakega opravka, smo z zazimljevanjem čebel pri kraju. Kljub temu opazimo pri kakem panju »nezadovoljnost«, izreden nemir. Pri prvi ugodni priliki, ko bo vsaj nekoliko toplo — tega se v tem mesecu še vsekakor nadejamo — odpremo panj in natančno pregledamo notranjščino. Najbrž je pred kratkim panj matico izgubil, saj tudi med zimo včasih nenadoma in iz neznanega vzroka umrje. Kaj pa, če smo zakrivili izgubo sami z nepredvidnim delom pri zazimljanju? Panj brez matice ne dočaka pomladi, zato ga brez pomisleka podrmo, čebele pa pridružimo sosedu. S tem rešimo vsaj med,

ki bi ga porabila osirotela družina, ki ni zmožna življenja. Ne bojmo pa se v tej sili panj odpreti v tako poznem letnem času, saj ni nevarno, da bi se zalega prehladila, ker je v tem času sploh v nobenem panju ni. Edino na to je treba paziti, da pri delu čebel ne raztresamo po hladnih tleh.

Ko smo dovršili vsa opravila v čebelnjaku, imamo še prav važno delo, namreč da uredimo rezervno satovje, česar zaradi obilnih opravkov najbrž prej nismo mogli storiti. Satovje razdelimo po kakovosti na štiri dele: 1. v mlado, belo, 2. v rjavo, toda še dobro prosojno, 3. v temno, a lepo ravno, nepokvarjeno, 4. v črno, staro, nepravilno, trotno, pokvarjeno. Skupine 1. do 3. shranimo za uporabo v prihodnjem letu, in sicer 1. in 2. za plodišče, 3. pa za medišče. Satje kakovosti 4. pa in vse voščine, ki smo jih zbrali med letom, zlasti pri pobiranju medu in zazimljanju, to je določeno za prekuhanje v vosek.

O shranjevanju satovja so razni nazori. O tem se ne nameravam prerekati, glavno je, da dosežemo namen. Velja pa tudi o tej reči izrek: Vse ceste vodijo v Rim. — Po mnogoletni izkušnji smatram za najboljšo shrambo satja dobro narejeno omaro, kakršno naj bi imel vsak večji čebelar. Za nekoliko panjev zadostuje tudi kaka skrinja, ki se dobro zapira. V sili uporabljamo tudi prazne panje za shrambo. V shrambi spravljeno satovje moramo od začetka aprila do konca oktobra meseca vsaj na tri tedne žveplati; ako je shramba izven čebelnjaka, n. pr. v stanovanju, kjer večče ne prihajajo tako pogostoma, zadostuje, da žveplamo enkrat na mesec.

Nekateri priporočajo sate zavijati v papir in jih zložiti na suhem prostoru. Pri tem pa je vsekakor potrebno, da satje natančno sortiramo ter na zavoju označimo, kakšen sat je v dotičnem zavoju, sicer bomo imeli pri iskanju primernih satov sitnosti, zmešnjavo, zamudo časa.

Tretji način shranjevanja satovja, ki je ponekod v navadi, je najmanj dober, za

večje čebelarstvo celo neprikladen, namreč, da satovje obesimo kar na kakem zračnem prostoru, n. pr. pod streho ali pa tudi v čebelnjaku. Bajе veter, svetloba in preprih odvrčajo večje. Izkušnja pa uči, da je tako shranjevanje najslabše in nesigurno, zlasti dnevna svetloba je brezpomembna, saj so večje nočne živali. Razen tega moramo računati tudi s tem, da je satje izpostavljeno vsem mogočim zu-

nanjim vplivom, tudi škodljivim, n. pr. prahu, bolezenskim klicam, kakršnih je v zraku povsod dovolj.

V tem mesecu se smemo še trdno nadejati toliko lepega vremena, da se bodo čebele pred trdo zimo dodobra izpreletele in otrebile. Celo v decembru je večkrat posamezen lep dan, da lahko porajajo, in to je še boljše. Potem bodo mirno spale ter tem laže prebile dolgo zimsko jetništvo.

Iz dobe čebelarja začetnika.

P. Gorenjski.

II.

Vsiljen poklic!

Bilo je tistega leta, ko je bila prav dobra čebelarska letina. Medil je vsak grm. Po gozdih pa se je bajе med kar cedil iz smrek in jelk. Čebelarji so bili tisto leto prav mogočni in so

se menili le o centih medu.

Nekega dne me naš gospod Marinko pokliče k sebi. Bil je izredno dobre volje. Slikal mi je, kako lepa gospodarska panoga je čebelarstvo in kako nespametni so bili naši predniki, da niso pri nas uvedli že prej čebel. Končno je povedal svoj odločni sklep, da bomo prihodnje leto postavili na vrtu čebelnjak in kupili nekaj panjev čebel.

Jaz pa nisem bil s tem sklepom nič kaj zadovoljen. Ugovarjal sem gospodu, da je pri nas za čebelarstvo preostro podnebje, ker smo na odprtem polju. Opozoril sem tudi, da nimamo izvežbanega čebelarja, da nam to ne bo nič neslo ter da bomo imeli samo delo in stroške. Gospod se pa odreže: »Če bi nam to tudi nič ne neslo, pa je to lepa zabava!« In konec je bilo besedi.

O hvala lepa za to zabavo, sem si sam pri sebi mislil. Že toliko imam raznih po-

slov pri tej hiši, sedaj pa še ta nadloga! Potolažil sem se, misleč, da ga bo to minulo. In res, o tem ni bilo nič več govorjenja. Jaz sem že celo pozabil na to, ko me nekega spomladanskega dne pokliče Jurče in pravi: »Pojte doli! Polona vam nekaj hoče.«

»Kaj pa bi rada?« ga vprašam.

»Dva panja čebel ima na glavi in pravi, da morate takoj priti!«

O ti šment ti! Kar lasje so se mi začeli jeziti. Ko pridem do Polone, mi reče: »Tukaj imate dva panja čebel. Rahofov oče so vam jih poslali, ker so jih gospod naročili!«

»Za božjo voljo! Kam pa hočem z njimi, saj jih nimamo nikamor dejati?« se zgražam. Jurčeta pošljem klicat še gospoda, Poloni pa pomagam, da odloži.

Gospod Marinko kmalu pride in reče: »Polona, le naprej jih nesi k Brkovčevemu očetu! Saj sva izgovorjena, da jih vzame za letos v rejo.«

Kar odleglo mi je. In sam pri sebi vzdihnem: »Hvala Bogu! Za letos sem že odčebelaril!«

Gospod je torej opazil, da se nisem še sprijaznil s to novo gospodarsko panogo. Zato je bil tudi še nadalje tiho o tem. Izvesti je hotel svoj načrt tudi brez moje volje.

Nekega dne septembra meseca pa izvem, da je mizar predložil gospodu načrt

za novi čebelnjak, v katerem bo prostora za 24 A.-Ž. panjev. Čez nekaj dni že pride delavec, da izkoplje temelj, in zidar, da je betoniral tla in podstavek. Čebelnjak so začeli postavljati na najlepšem prostoru vrta, ki se mi ga je strašansko zdelo škoda. Delo je vodil mizar sam. Do novembra meseca je bil čebelnjak že postavljen in pokrit.

Ko je Brkovčev oče zvedel, da je pri nas čebelnjak že pod streho, pošlje do gospoda Marinka sporočilo, da naj pošlje po čebele, ako hoče, da mu bodo čebele spomladi letale v njegov čebelnjak. Že takoj drugi dan gresta Micka in Polona ponje. Pet panjev jih je bilo. Čebelice smo zložili v en kot novega čebelnjaka in zadelali jih s starimi odejami. Nato smo okoli njih znosili še velik kup slame, tako da je vse skupaj bilo le kakor kopa krme. Potem se nismo nič več brigali zanje.

Sredi februarja meseca pokliče gospod Marinko nekega čebelarja strokovnjaka, da pregleda naše čebele, če so še pri življenju. Ko ugotoviva, da so zdrave in je vse v redu, ter mi pove, da jih bo treba krmiti, ker imajo malo hrane, me pouči, kako naj jim pokladam raztopljenega

sladkorja itd. Preden se razideva, mi naredi prijazni čebelar strokovnjak prav prijeten in vabljev govor. Naslikal mi je čebelarstvo kot eno najbolj prijetnih in plodonosnih opravil in kot duševno in telesno zabavo.

»Kdo me bo pa naučil, ker nič ne znam?« ga vprašam.

»To je majhna skrb,« mi odgovori. »Saj ste brihten človek in to tudi ni nič umetnega! Teorije se boste pač morali malo iz knjig naučiti; saj je gospod rekel, da nam bo vse preskrbel. Naročil si je tudi »Slovenskega Čebelarja« in vas bo poslal na kako čebelarstvo predavanje, če bo treba. Drugo vam bo pa vse prinesla izkušnja.«

»No, sedaj pa že vem, pri čem da sem,« sem si mislil. »Vdati se moram v božjo voljo, pa je amen!«

Šele sedaj sem vzel v roko Lakmajerjevo knjigo »Umni čebelar« in jo začel prebirati. Kaj je čebelarstvo? Kaj je čebelna družina? Kaj je matica? Kaj je trot? Kaj je čebela? Kaj je satje? Kaj je obnožina? itd. Tako sem hitro dobil veselje in se lotil teorije z največjim zanimanjem.

(Dalje prih.)

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič v Ljubljani.

Letošnji september je bil mnogo boljši nego v prejšnjih treh letih. Za prvo tretjino meseca so izkazale vse opazovalnice brez izjeme donos. Takega slučaja ni bilo že več let. Tudi povprečni mesečni uspeh je bil dober. Med tem ko smo v preteklih letih izkazali za ta mesec znatno zmanjšanje teže panjev, je letos donos presegele porabo.

Razume se, da ta prebitek nikakor ni izravnal izgube preteklih mesecev in da ne moremo govoriti o kakem zboljšanju našega položaja. Čebelarji so bili zelo veseli že, če so jim čebele v ajdi nabrale zimsko zalogo. Kjer je niso, so jo napredni čebelarji spopolnili s sladkorjem, površneži pa z upanjem na dobro srečo.

Za čebelarjenje je bilo vreme ugodno, le proti koncu meseca je zdvijalo in napravilo mnogo škode. Tudi čebelarjem ni prizaneslo. Na Viču poleg Ljubljane je dvema čebelaricama voda odnesla deset A. Ž.-panjev čebel. Drugi so jih tam pravočasno prenesli na varno.

Vrsti naših opazovalnic se je v preteklem mesecu pridružila še nova, in sicer v Virmažih poleg Škofje Loke, kjer je že ena. Da ne bo spodtike zaradi opazovalnic, ki so preblizu skupaj, češ, da nimajo pomena in da provzročajo društvu nepotrebne izdatke, opozarjam, da se taki slučajji pripete le tedaj, ako si kak čebelar

Mesečni pregled za september 1926.

Razpredelnica I.

Kraj (z morskó višino)	Označba opazovanega panja	Panjenja teži						Toplina zraka				Dni je bilo							
		pridobil v			zgubil v			v mesecu čistih dkg		največ pridobil		izletnih	dezevnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih	
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	1.	2.								
		mesečni tretjini dkg						pridobil	porabil	dkg	dne	C°							
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	165	10	—	45	170	55	—	95	—	40	6.	26	8	—	6	4	20	4
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	130	—	—	50	200	30	—	150	40	1.	25	9	—	5	2	23	2	
Št. Vid nad Ljubljano (314 m)	A.-Ž.	85	—	—	70	165	25	—	175	35	1.	26	9	—	6	7	17	9	
Tacen pod Šmarno goro (314 m)	A.-Ž.	270	—	—	105	245	65	—	145	65	5.	22	9	—	6	7	17	12	
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	250	—	—	10	250	55	—	65	50	4.	23	10	—	6	10	14	9	
Vrhnika (293 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	7	—	6	8	16	8	
Gor. Logatec (476 m)	Amerikanec	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	6	—	8	8	14	18
Cerknica (575 m)	A.-Ž.	40	—	—	20	60	35	—	75	10	1.	24	11	—	5	9	16	22	
Sv. Gregor pri Ortneku (736 m)	A.-Ž.	240	—	—	20	86	86	48	—	50	1.	26	9	—	4	7	19	16	
Struge pri Dobropoljah (416 m)	A.-Ž.	270	—	—	45	165	180	—	120	90	2.	27	6	—	10	7	13	19	
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	705	—	—	—	35	75	595	—	160	1.	27	8	—	7	6	17	3	
Hrastnik (250 m)	Gerstung	178	12	—	—	48	51	91	—	38	5.	28	8	—	6	9	15	9	
Sp. Ložnica pri Žalcu (252 m)	A.-Ž.	120	—	—	25	80	45	30	—	25	6.	29	9	—	5	14	11	12	
Orehova vas p. Marib. (270 m)	Gerstung	270	—	—	40	175	50	5	—	70	2.	30	6	—	7	9	14	12	
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	Dunajski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vrže pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	580	—	—	65	200	35	280	—	100	3.	31	7	—	7	14	9	17	
Cezanjovci (182 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	6	20	18	
Guštanj (398 m)	A.-Ž.	178	35	50	60	175	50	—	22	55	1., 3.	32	7	—	6	2	22	14	
Sv. Lovrenc na Pohorju (442 m)	Stráuli	250	320	130	—	—	—	180	520	90	19.	33	8	—	4	1	25	6	
Javornik n. Gor. (553 m)	A.-Ž.	430	—	—	80	200	170	—	20	100	3.	34	6	—	7	19	4	20	
Rove na Gor. (350 m)	A.-Ž.	395	5	10	5	300	35	70	—	80	2.	35	8	—	6	7	17	8	
Virmaše pri Šk. Loki	A.-Ž.	200	—	—	40	230	60	—	130	60	4.	36	8	—	8	13	9	25	

na lastne stroške nabavi vse potrebno orodje za opazovanje. Sicer je pa osrednje društvo vedno pripravljeno, kjer je le mogoče, razmakniti postaji, ki sta preblizu skupaj, in eno premestiti v drug primeren kraj. Posebno želi postaj v savski dolini in ob naši severni ter vzhodni meji. Tudi v Belokrajini bi bila postaja zelo umestna, zlasti sedaj, ko bo treba zaradi premestitve gg. poročevalcev postaji v Rožnem dolu in v Novem mestu opustiti. Prosimo sposobne in vestne čebelarje, da se zanje oglase.

Neosnovano govoričenje na merodajnem mestu mi daje povod, da javno prošim gg. poročevalce, da mi redno vsak mesec pošiljajo le **popolnoma resnične** podatke. Kdor tega ne more storiti zaradi pomanjkljivih opazovalnih priprav (tehtnice itd.), naj to takoj javi osrednjemu društvu ali pa glavnemu poročevalcu postaje. Kdor ima pa za napačno poročanje kak drug vzrok, naj nemudoma preneha s pošiljanjem poročil in naj društvu vrne priprave. Neresnična in neredna poročila so brez vrednosti.

Razpredelnica II.

Mesečni pregled za avgust zadnjih štirih let.

Leto	Povprečni mesečni donos + upad - dkg	Povprečna toplina	Izletnih	Solnčnih	Deževnih
1923	- 222·7	+ 15·1° C	24·6	11·6	8·-
1924	- 208·-	+ 16·8° C	26·5	12·5	8·5
1925	- 276·4	+ 13·5° C	19·6	5·5	12·7
1926	+ 35·7	+ 16·3° C	25·-	15·8	8·-

Leta 1927. bo v Pragi kongres in razstava vseh slovanskih čebelarjev.

Ali bomo na tak čebelarski praznik ostali doma?

Že sedaj razmišljajmo, ali ne bi kazalo, da se takrat odresemo raznih »ko bi« in »če bi« in se kratkoma odločimo za potovanje. Take priložnosti je treba izkoristiti!

»Nikar ne posnemaj trota, ki vedno čepi doma« ... je nedavno očital star čebelar tovarišu, ki ni hotel s čebelami na pašo.

Društvene vesti.

Tečaji.

16. in 17. novembra bosta enodnevna praktična tečaja o kuhanju voska. Začetek točno ob 10 dopoldne v Marijanišču.

Prijave za ta tečaja bomo sprejemali samo do 7. novembra t. l., pripustili pa samo tiste čebelarje, ki se pravočasno pismeno prijavijo.

Vse prijavljene bomo z dopisnico obvestili, za kateri dan so v tečaj sprejeti. Hitite s prijavi!

Če bo število prijavljencev zelo veliko, bomo priredili v kratkem še več takih tečajev.

Seja načelstva dne 7. septembra t. l.

Navzočni gg.: Prošt Kalan, Bukovec, Ivo Verbič, Mesar, Okorn. Opravičil se je g. prof. Verbič.

Obpravnavale so se razne interne društvene zadeve. Jože Okorn, tajnik.

Seja širšega odbora dne 14. oktobra t. l.

Navzočni so bili gg.: prošt Kalan, Arko, Bukovec, Mesar, Okorn, Peterlin, Strgar, p. Teodor Tavčar, Ivo Verbič, Josip Verbič, Vokač, Šmajdek. Opravičil se je g. Jurančič.

G. predsednik je otvoril sejo, pozdravil nove odbornike, zlasti g. podpredsednika, ki ga je še posebej prosil, naj ga podpira pri delu.

Spored.

1. Volitev tajnika in blagajnika. Za tajnika je bil izvoljen g. Okorn, za blagajnika pa g. ravnatelj Ivan Mesar.

2. Blagovni oddelek. — G. ravnatelj Mesar je poročal o stanju oddelka. Sklenilo se je, da pride kot točka prihodnje seje na vrsto izdelava panjev. Odobril se je nakup kotla za izdelavanje satnic, nadalje 30 posod s pokrovi, 1 police, 2 podstavkov za stroje in drugega potrebnega orodja. Dežo za med kupi društvo od g. Humeka.

3. Opazovalne postaje. — G. prof. Verbič je poročal o opazovalnih postajah. Sklenilo se je, da se bo polagoma izmenjalo po pet netočnih tehtnic, ki se bodo potem oddale v temeljito popravilo. Izmenjavo naj izvrši g. prof. Verbič po svojem preudarku. Sklenilo se je tudi, da se bodo potem, ko bodo tehtnice v redu, ustanovile nove postaje v Gorjah, v Lužarjih in v Kočevju. Ker je v ljubljanski okolici preveč opazovalnih postaj, se je sklenilo, da se prilično opustita na tem ozemlju ena ali dve.

4. Slučajnosti. — Tajnik je poročal, da mu bo treba nabaviti nekoliko tiskovin. Potrebni kredit se je dovolil! Društvena pravila so pošla, zato se je sklenilo, da bodo prihodnje leto ponatisnjena v »Čeb.«, takrat pa se bo poskrbelo za večje število odtiskov. Od g. Humeka kupi društvo vse letnike »Čebelarja«, če bo zadovoljen s ceno, ki jo predlaga odbor. Ker prošnja za odpis prirastkarine za prodane parcele ni še rešena, se je sklenilo, da se s

plačilom počaka. — Članicama našega društva g. Kušarjevi in Svetličevi je povodenj uničila vse čebele in deloma tudi panje. Na predlog g. p. Teodorja Tavčarja se jima iz voska izdelajo satnice brezplačno. — Ker se je baje v enem čebelnjaku v Ljubljani pojavila gniloba, bodo gg. prof. Verbič, Bukovec in Okorn pregledali vse panje v njem. — Na predlog g. Iva Verbiča se je sklenilo, da se bodo vršile redne seje načelstva vsak mesec. — Prošnja društva »Sloge« za podporo se je odklonila. — Prečital se je dopis »Zveze čebelarskih podružnic za Mežiško dolino« in se vzel na znanje. — Tajnik je poročal, da je naprosil veččaka v železniških tarifih, naj sestavi za »Slov. Čebelarja« navodila, kako naj se postopa pri pošiljanju raznega čebelarskega blaga po železnici ter tudi pri prevažanju čebel v pašo. Poročilo se je vzelo na znanje s pripombo, naj se, preden se da sestavek v tisk, naprosi g. Kunaver, da ga pregleda in, če treba, izpopolni. Jože Okorn, tajnik.

Vesti iz podružnic.

Ljutomerška podružnica vabi vse člane, da se zanesljivo udeleže občnega zbora dne 5. decembra t. l., t. j. ob priliki petletnice njenega obstoja, ki bo ob devetih dopoldne v meščanski šoli v Ljutomeru. — Odbor.

Podružnica na Robu pri Vel. Laščah je imela redni občni zbor dne 10. januarja t. l. Število članov se je precej skrčilo, to pa menda največ zaradi slabe letine, ker je že dosedaj precejšnje število panjev pomrlo. V lanskem smo imeli enodnevno tečaj. Vodil ga je potovalni učitelj gosp. Okorn. Žal, da moramo poročati, da je bila ude-

ležba zelo, zelo pičla, zato ni čuda, da tako slabo napredujemo. Je pač nekaj takih članov, ki bi društvo radi samo izkoriščali. Takih je boljše da jih ni nikdar blizu. Njim je samo za sladkor, da ga porabijo v kavi. Podružnica je imela 742 Din 39 p dohodkov, izdatkov pa 629 Din; ostalo je prebitka 113 Din 39 p. Izvoljen je bil naslednji odbor: za predsednika Feliks Peterlin; za podpredsednika Ludvik Peterlin, za tajnika Josip Havliček, za blagajnika Janez Zakrajšek, za odbornika pa Ignacij Zbačnik. Za delegata na društveni občni zbor je bil izvoljen inž. Josip Goederer za namestnika pa Janez Purkart.

Drobiž.

Avgust Bukovec.

Saj je še Francoza nehalo zibanje, pa bo tudi moralo kdaj biti konec neznosnim razmeram, ki so nastale zaradi prevažanja čebel v pašo. To, kar se je letos po raznih pasiških godilo, presega vse meje razsodnosti in bije v obraz najpreprostejšim pojmom o obzirnosti do bližnjega. Če mislijo nekateri čebelarji, da smejo svobodno delati škodo drugim in da je ves svet ustvarjen samo zaradi njih, če si domišljajo, da imajo pravico živeti samo posamezni čebelarji, vse drugo naj pa vzame vrag, jih bo že bližnja bodočnost morda izučila, da so na svetu poleg pisanih zakonov še drugi, ki jih mora spoštovati vsakdo in ki imajo večjo moč nego suhi paragrafi.

Letos so se nekateri čebelarji pokazali v taki luči, v kakršni se niso doslej še nikdar. Pre-

plavili so posamezna pasišča s tolikim številom panjev, da bi moral od ajde med curkoma liti, da bi dobil vsak panj svoj delež. Kdor je kritično obhodil dotična polja, se je prijemal za glavo zaradi stvari, ki so se storile in godile. Od vseh strani prihajajo obupne pritožbe, grožnje in prošnje, naj društvo (seveda!) stori tem neznosnim razmeram konec.

Za danes se ne moremo spuščati v podrobnosti, povemo pa, da je skrajni čas, da napravijo red čebelarji sami, če ne, bodo nastopile razmere, ki bodo onemogočile sleherno prevažanje čebel.

Povemo pa, da so se tudi domači čebelarji ponekod ovenčali z dvomljivo slavo. Skopali so se nad čebele, jih razmetali, razbili panje, da se je uboga žival zbirala v kupih po travi.

Takih sramotnih dejanj, takih dokazov sirovosti, ne sme biti, pa je konec besedi.

Mi bomo nastopali proti izrodnom pri prepeljavanju v pašo do skrajnosti ne glede na levo ali desno. Nam je vseeno, ali stori greh Peter ali Pavel: ciganskih manir in početja ne bomo trpeli. Čebelarji, ki so izgubili zmisel za pošten način čebelarjenja in ki nastopajo tako, da je v sramoto vsem čebelarjem, niso vredni nikakih obzirov, pa če so stokrat »napredni«. Stran s čebelarskimi rokovnjači!

Okužene panje je vsakdo dolžan nemudoma naznaniti po členu 17., odst. 7., zakona o odvratanju in zatiranju živalskih kužnih boleznih z dne 6. avgusta 1909, drž. zak. št. 177. Naznanilo je nasloviti na pristojno županstvo. Naznaniti je dolžan vsakdo, ki pride po svojem samostojnem poklicu pogosto v dotiko s tujimi živalmi. Tudi sumljive panje je treba prijaviti. Kdor tega ne stori, utegne imeti sitnosti.

Pojavi gnilobe. Uradno je bila ta kužna bolezen zalege ugotovljena: v **Ljutomerskem** srezu: v C v e n u 2 čebelnjaka, v G o r. K r a p j u 3 čebelnjaki, v S p o d K r a p j u 2 čebelnjaka, v K a m e n š č a k u 2 čebelnjaka, v L j u t o m e r u 1 čebelnjak; v srezu na m a r i b o r s k e m l e v e m b r e g u: v R o š p o h u 1 čebelnjak; v p t u j s k e m s r e z u: v P o n g e r c i h, o b č. C i r k o v c i, 3 čebelnjaki.

(Uradni list št. 92 — 1926.)

Zakaj to? Belgrajski »Pčelar« poroča v 9. letošnji številki o ustanovitvi »Vseslovske čebelarske zveze«. Na koncu poročila pripominja tole: »Donoseči ovaj izveštaj moramo napomenuti da su naša braća čehoslovački pčelari i ostali učasnici konferencije u obrazovanju privremene uprave Saveza učinili, ma i dobronamerno, jednu pogrešku. Uprava Saveza Jugoslovenskih Pčelarskih Društava odzivajući se pozivu za stapanje u Opšti Slovenski Pčelarski Savez, izjavila je: da želi da se Savez Jugoslovenskih Pčelarskih Društava smatra i tretira kao nedeljiva celina, što znači: da Savez Jugoslovenskih Pčelarskih Društava želi da kao takva nedeljiva celina želi da uđe i u sastav Opštega Slovenskoğa Pčelarskoğa Saveza jer, ako bi u Opšem Slovenskome Pčelarskome Savezu srbska, hrvatska i slovenačka pčelarska organizacija imala svaka svoğa zasebnoga prestavnika, onda bi naš Savez Jugoslovenskih Pčelarskih Društava bio prava iluzija. Ako bismo hteli da ostanemo tako podvojeni, onda ne bismo stvarali Savez Jugoslovenskih Pčelarskih Društava. — Dakle, Savez Jugoslovenskih Pčelarskih Društava čini jednu nedeljivu celinu i samo kao takav može stajati i prema Opšem Slovenskom Pčelarskom Savezu, t. j. kao jedna, a ne kao tri posebne organizacije.«

Naj se nam ne zameri, če si dovoljujemo k temu izvajanju pripomniti, da bi bilo bolje, če bi to zadevo poravnalo predsedstvo »Saveza« za kulisami, opiraje se na mišljenje delegatov. Vseslovska čebelarska zveza ni zveza čebelarskih društev (in zvez čeb. društev) posameznih slovanskih držav, marveč zveza čebelarjev vseh slovanskih narodov.

Če bo na skupščini delegatov »Saveza« zmago načelo, da Srb ni Srb, ampak Hrvat in da so Hrvati pravzaprav Srbi ter da Slovenci niso »Švaba«, ampak — planinski Hrvatje, pa se bomo lahko zedinili glede zastopstva v »Vseslovski čebelarski zvezi«.

Slovenski čebelarji brez dvoma ne bodo imeli ničesar proti temu, da zastopa jugoslovske čebelarje v vseslovski čebelarski zvezi na enem kongresu Srb, na drugem Hrvat, na tretjem pa Slovenec kot delegat »Saveza«.

Slovenski pesnik in čebelar, gospod Cvetko Golar, je izročil uredništvu novo pesem »Čebelarjeva ženitev«, ki jo bomo začeli priobčevati z novim letom.

Pesem ima nad 80 kitic in je jako lepa. To mojstrsko delo bo okrašeno s slikami akad. slikarja Maksim Gasparija, ki je narisal tudi risbe za začetne črke za »Slovskega Čebelarja«.

Vse kaže, da se bo »Slovenski Čebelar« moral prihodnje leto odeti v svatovsko obleko, da bo kot tridesetletnik dostojno sprejemal čestitke svojih sotrudnikov.

Pozni roji. Čebelar Anton Pugelj v St. Lorenču pri Vel. Loki je oğrebel dne 5. septembra t. l. opoldne zakasnel roj.

Menda je bilo tudi pri čebelah letos narobe leto kot pri sadnem drevju, ki je septembra meseca ponekod nanovo cvelo.

Odlikovane čebelarske tvrdke. Gospod Jan. Strgar, trgovec s čebelami v Bitnjah pri Boh. Bistrici, je bil za predmete, ki jih je razstavil na čebelarski razstavi v Dubrovniku, odlikovan z zlato kolajno z diplomom. Tudi znana čebelarska tvrdka M. Ambrožič v Mojstrani je bila odlikovana s srebrno kolajno. Čestitamo!

600 jugoslovskih čebelarjev je že doslej prijavljenih za zlet na vseslovski čebelarski kongres in razstavo l. 1927. v Pragi. To vest prinašajo »Včelaški rozhledy« v številki za oktober 1926. — Ni nam znano, iz katerega vira prihaja ta vest, želimo pa od srca, da bi bila resnična.

Tudi slovenski čebelarji morajo prihodnje leto na to slovansko božjo pot. Tja nas mora kolikor največ mogoče, da vidimo, kaj se godi v slovanskem čebelarskem svetu. Pot ne bo draga! S seboj bomo pa vzeli mnogo dobre

volje, nekoliko potrpljenja in skromnosti, pa se bomo z majhnimi stroški prebili do Prage. Ko bomo tam, potem bomo živeli od samih lepih stvari, ki jih bomo gledali. Uživali bomo znano gostoljubnost matuške Prage in občudovali njene staroslavne zgodovinske krasote.

Ker bo cena za vožnjo znižana najmanj za polovico in bodo čebelarji uživali tudi razne druge ugodnosti, smo uverjeni, da se bo marsikdo izmed nas pridružil jugoslovenskim zletnikom. Če smo posečali razne nemške čebelarske »Wanderversammlungen«, menda ne bomo prezrili tega velikega praznika slovenskih čebelarjev?!

Leta 1927. kdor le more v Prago!

O ta nesrečni pravopis in zemljepis! Neki jugoslovanski ilustrovani list je prinesel podobe o dubrovniški čebelarski razstavi. Pod neko podobo je bilo natisnjeno: »Izlog I. Strogara iz Bitnje (kod Bosanske Bistrice).« V nekem drugem časopisu smo pa čitali, da je bila odlikovana tvrdka Jan Strgar i sin... Pa smo že mislili, da »ne hčere ne sina po njemu ne bo«!

Najslabša letina je bila po izpovedi očaka naših čebelarjev, Petra Pavlina iz Ljubljane, leta 1800. ali pa 1801. Očetu Petru je pravil njegov ded, da je takrat ostal čez zimo v devetih župnijah v okolici Podbrezja na Gorenjskem en sam panj. Prejšnje leto je bila letina tako slaba, da so skoraj vsi panji pomrli lakote že med ajdo.

Kdaj naj poberejo satje iz medišč? Jaz odlašam s tem, kolikor dolgo morem. Čebele bolj varujejo satje več nego najboljša omara. Pustim ga v medišču toliko časa, da so se skoraj vse čebele same od sebe potegnile v plodišče. Le na spodnjih robovih satov se še drže. Te čebele otresem in spravim satje takoj, pa imam mir od več do začetka maja meseca. Žveplam nikdar ne in se zaradi tega nisem še nikdar kesal.

Neko jesen sem pobral satje iz medišč kmalu po ajdovi paši. Ker je bila jesen lepa in topla, so večče še vedno sitnarile. Spomladi sušca meseca so satje v omarah že napadle večče, ki so se izglele iz jajčec, zaleženih prejšnjo jesen.

Medeno satje bomo morali pobrati prej, dokler so dnevi še topli in dokler je v panju še toliko toplote, da je med še gorak. Iz mrzlih satov bomo gost med jeseni prav težko iztočili.

Omenjam pa, da ta navodila nimajo veljave za vsako leto. Moramo se ravnati po vremenu in okoliščinah.

Očistimo dno panja pred zazimljenjem! S tem uničimo marsikako zalego čebelne večče. Tudi voščene kepe, »mostičke«, ki jih napra-

vijo čebele na dnu, da po njih laže vzpejo do satja, moramo postrgati, sicer ne bomo mogli spomladi uporabljati grebljice za snazhenje dna. »Mostički« so sicer čebelam jako potrebni, še bolj pa je potrebno spomladansko čiščenje dna. Spomladi se ustavlja grebljica ob mostičkih in jih moramo s silo odkrhniti, če hočemo dno temeljito osnažiti.

Prihodnji mednarodni čebelarski kongres bo o Veliki noči leta 1928. v Turinu. Ne bi bilo napačno, če bi si tudi Slovenci takrat ogledali laško čebelarstvo.

Iz izkušnje. K članku g. P. Angelusa »Priprave za dobro zazimljanje čebel« nam piše g. Virient iz Olševka: »Ko sem svojčas obiskal mnogimi panji, sem opazil, da v spodnji vrsti v čebelnjaku nima čebel. Vprašal sem ga, zakaj ne, pa mi je odgovoril, da ni dobro. Več nisem mogel iz njega izveliči niti si ga nisem upal več nadlegovati, ker je mož kratkih besedi in je imel »muhe za ušesi«. Te besede sem premišljeval in opazoval plemenjake v spodnji vrsti deset let ter dognal, da so vsako leto zaostali v razvoju za 10 do 14 dni kljub enaki oskrbi in isti zimski zalogi kakor pri drugih. Letošnjo jesen sem pa opustil spodnjo vrsto, panje v drugi vrsti sem pa spodaj dobro zapazil. Opazujem tudi, da je prečno čebelino delo boljše za prezimljenje nego podolžno. — Pozdravljam vse čebelarje in jim priporočam, naj upajo, da bo prihodnje leto posebno dobro za čebele. Saj za dežjem mora solnce biti, in za slabim letom dobro priti.«

Neroden čebelar je mnogokrat sam vzrok, če ga čebele okoljejo. Panjeva vrata prenglo odpre, čebele zašume, privro iz ulic in se usujejo v čebelarja. Nekateri čebelarji nimajo toliko potrpljenja, da bi pretesno ali z zadelavino pritrjeno okence, pokrov, sat ali karsikoli bodi s potrpežljivostjo najpreje omajali in šele potem previdno in mirno iz panja vzeli. Vse hočejo naglo in s silo opraviti. Seveda se čebele zaradi stresljajev razburjajo in pikajo. Ali je to kaj čudnega? Čebele mislijo takrat, da se jim dom ruši, in se povsem zbegane čisto upravičeno postavijo v bran. Kdo bi jim zameril? Ali bi mi na njih mestu kaj drugega storili?

Ne prezrite tečaja o kuhanju voska, ki bo novembra meseca t. l. v Ljubljani!

Podružnice, pošljite vsaj po enega čebelarja na ta velevažni tečaj! Skrbimo na ta način, da ne bo pozabljen najenostavnejši in najboljši način kuhanja in čiščenja voska, ki je preizkušen v večstoletni praksi!

ČEBELARSKA KNJIŽEVNOST.

Kritika o knjigi »Jugoslavenski pčelar« spisal in založil I. Antoniol.

(Dalje.)

Tudi s poglavjem »Pčelarski pribor« nismo zadovoljni. Pri popisu izdelave satnic z Rietschejevo stiskalnico pogrešamo prav važnih navodil, ki so potrebna vsakemu začetniku. Manjka opozorila, da je treba stiskalnico pred začetkom vlijanja primerno segreti, sicer se vosek zaje vanjo tako, da obliko potem le s težavo očistimo. Treba je tudi točnih navodil, kako tedaj očistimo stiskalnico voska.

Zakaj je pri tem poglavju podoba valjarjev za izdelovanje satja, vedi sam Bog. Besedila k tej podobi ni, čemu potem podoba?

Mnogo šegavosti tiči v pisateljevem nasvetu, da je za zažičevanje satnic medena žica najboljše. Kaj pa srebrna? Nič nimamo proti temu, če kdo uporablja celo zlato, samo da mu to kaže. Potrate vendar ne bomo nikomur priporočali! Če pride medena žica v dotiko z medom, se tako j začne tvoriti zeleni volk, ki je jako strupen. Ali bomo med iz takih satov prodajali?

Stružec »Fix« za odkrivanje satov ni za nič. Če bi ga bil g. pisatelj samo enkrat uporabljal, bi ga nikomur ne priporočal. Vilic za odkrivanje satja knjiga sploh ne omenja, dasi so poleg noža najboljše orodje za ta namen. Manjka tudi opozorila, da nož ni za odkrivanje medu od jelke, smreke, jesenskega vresja, mane. Tak med je mogoče odkrivati le z vilicami.

Trditev, da nepokrit med ni goden za točenje, je presplošna in velja le za določen čas. Kadar paša mine, je v vsakem panju več ali manj nepokritega medu. Dotičnih piskrcov čebele niso mogle do roba napolniti, ker je paša prej nehala. Nekoliko tednov po končani paši smemo vsak med točiti, tudi nepokritega, ker je ves že goden.

Nad vse naivna je pa trditev g. A., da v nepokrite medene celice čebele niso še vbrizgn. le mravljinčne kisline, ki varuje med, da se ne pokvari. Le škoda, da pis. ne omenja, kateri organ jim rabi za to opravilo. »Kdo ne misli tistega dela telesa, ki ima v sebi »guzno crijevo«? Bržkone živi še v zastarelem prepričanju, da vbrizgava čebela v med mravljinčno kislino iz — žela. Znano pa je, da je čebelni strup vse kaj drugega nego mravljinčna kislina. Spada v skupino alkaloidov (kakor n. pr. strupi volčje jagode, nikotin, kinin, strihnin, strup podleska, čemerike itd.). Njegova kemična sestava ni niti dognana. V medu je preključno malo mravljinčne kisline, pač pa so razni fermenti, ki ga varujejo, da se ne pokvari. Fermente pa dovajajo razni čebelni notranji organi medu že takrat, ko ga čebela nabira in zbira v mehurčku za med.

Da je med čebelarskim orodjem omenjen tudi parni topilnik, ne bo nikoogar iznenadilo, kajti vsi čebelarski pisatelji, ki so v zadregi zaradi nasvetov o kuhi voska, ga priporočajo. Ta stroj je za kuho jako slab in prava pravcata igrača brez vrednosti. Para ne izluži niti polovice voska, zgori pa pod topilnikom več, nego je pridelek vreden. Kuho voska smatramo za eno izmed najvažnejših čebelarskih opravil, zato ji moramo posvetiti posebno pozornost. Zanj je treba čebelarjem točnih in resnično dobrih navodil. — Naj bi se g. A. potrudil h kakemu dobremu slo-

venskemu kmečkemu čebelarju, pa ga bo poučil in mu razkazal, kako se s preprostimi pripravami vosek dobro kuha! Nikar naj se ne ozira na tujino v vprašanjih, ki jih znamo doma bolje rešiti! Ali smo res že izgubili vso vero v svoje moči?

V poglavju »Pčelinja paša« pogrešamo marsikako rastlino, ki je za naše čebelarstvo važna, so pa omenjene tudi take, ki so za čebele brez vrednosti ali pa neznatnega (in še to le krajevne) pomena. Poglavje je obdelano vse preveč s stališča dalmatinskega čebelarja. Pisatelj se je premalo oziral na celotno domovino.

Razdelitev rastlin se nam ne zdi srečna. Razvrščene bi morale biti po letnem času, tako kakor cveto, od zgodnje spomladi do pozne jeseni. Čebelar, ki išče znanja v knjigi, se bi potem v praksi vse laže spoznal, ker bi vedel za vsak posamezni mesec, na kakšnem cvetju bodo imele čebele bero.

V izboru pogrešamo naslednjih važnih rastlin. Te so spomladno vresje (erica carnea), teloh (helleborus niger), spomladni žafran (crocus vernus), razne vrbe, zlasti iva (salix caprea), borovca (vaccinium myrtillus), regrat (leontodum teraxacum), travniške cvetlice (skupno ime za nebroj medecih rastlin), detelja inkarnatka, jelka, smreka, rumena (žuta) detelja (medicago lupulina), malina (rubus ideus), robida (rubus fruticosus). So pa omenjene rastline, ki so za čebele brez vrednosti ali pa je njih vrednost zelo dvomljiva. Facelija ni za zeleno krmo nič vredna, h u b a m d e t e l j a se pri nas ni obnesla. Odgovornost za trditve, da lan dobro med, prepuščamo pisatelju samemu, istotako glede — bukve. Med od pravega kostonja je po pisateljevem mnenju redek in dobro prozoren (pri nas je gost in žolt ter precej grenak). Breza je sicer »veoma peludno bilje«, toda čebele se zanjo ne zmenijo mnogo. Med rastlinami, ki nudijo čebelam med in obnožino, omenja pisatelj beli limbar (lilium candidum), pa bi bilo bolje, da bi pisal, da na tej rastlini ne naberejo čebele v celi Jugoslaviji medu niti za eno potico. Kje je g. A. videl, da so čebele brale med in obnožino na — bezgu, glogu, črnem trnu, bi prav radi znali. Da raste pri nas tudi vedno cvetoča robinija (robinia semperflorens), doslej ni še bilo čuti. Žepik (saturea, species?) prištevajo pisatelj po pravici med izredno medeče rastline, omenja pa, da čebele na tem medu slabo prezimijo, ker se brzo strdi. Primorski čebelarji so nam pa zatrjevali, da čebele baš na tem medu izvrstno prezimujejo. Kdo ima prav?

Glede ajde pravi pisatelj, da je dobra tudi za živino. Ajdov med se mu je zameril. Pravi, da v trgovini ni cenjen. Mi pa vemo, da smo pred vojno poslali domalega vso ajdovo blago v tujino. Cele vagonne smo ga izvozili v Galicijo, na Salcburško, na Bavarsko in kdo ve kam še. Za medico, potico in slaščico nima tekmeča, pa magari da vzamemo bukov ali pa bezgov med!

Od g. pisatelja ne moremo zahtevati, da naj pozna vse medeče rastline naše domovine. Zahtevamo pa lahko, da bi se bil moral obrniti do znanih čebelarjev v Jugoslaviji za podatke. Potem bi ne napravil toliko in takih pogrešk. V knjigo »Jugoslavenski pčelar« spadajo vse medeče rastline naše zemlje, ne pa v prvi vrsti razne dalmatinske posebnosti (rožmarin, brin, tuja, zlati šeboj, anchusa i. dr.), ki so tudi za Dalmacijo bržkone le neznatnega pomena. (Dalje prih.)

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo
v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

P r e d m e t	Cena	
	Din	p
A.-ž. panj na 10 satnikov	280	—
A.-ž. panj na 9 satnikov z verando	325	—
Isti na 10 satnikov	350	—
Baloni za 1 liter Din 8—, z odprtim podstavkom vred	16	—
Baloni z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—
Barva za matice	14	—
Bečalnice	10	—
Brizgalka za roje	160	—
Cistilnik za med z dvojnimi sitom, iz zelo močne pločevine, emailiran	130	—
Deska za pritrjevanje satnic	6	—
Doza za 25 kg medu, iz fine pločevine	40	—
Doza, leseni obod, za pošiljanje po železnici	12	—
Euskol (zavitek)	8	—
Garnitura za vdélavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—
Kadilniki po Din 85—, boljši	90	—
Kapa čebelarska (s tkanino) Din 45—, žimnata	46	—
Klešče za A.-ž. panje	34	—
Klešče za gorško stavbo	26	—
Kolesce za vtiranje žice, navadni 16—, boljši	20	—
Kozica, zaklopna, za odlaganje satnikov s čebelami	33	—
Luknjač za okvirčke	56	—
Matičnice (kletke) raznih vrst od 2 do 13 Din	—	—
Ista z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	3	—
Mreža, žična, za okna (pocinkana), kvadratni meter	40	—
Nastavek s tace za odkrivanje satja ob točenju medu	100	—
Nož za izpodrezavanje satja	10	—
Nož za odkrivanje satja	10	—
Odvijač za vijake	3	—
Okvirčki za A.-ž. panje (nezbiti), za komad	1	75
Pajčolani po Din 30—, oziroma Din 34—, z žimnatim vložkom	46	—
Pitalnik za A.-ž. panj iz bele pločevine	18	—
Pipe čebelarske (pihalnik)	70	—
Posode za med, pločevinaste, à 4 kg	12	—
Iste za 55 kg	200	—
Posoda, glej doza za 25 kg	40	—
Iste (leseni sodi) za 50 kg	50	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z vodo, navaden	8	50
Razpršilnik za steklenice, zelo učinkovit tudi za vrtno porabo	30	—
Razstojščica, pločevinasta, namesto kvačič za 9 ali 10 satnikov	2	—
Rešetka, matična, močna (domačega fabrikata) za 1 panj	12	—
Rešetka, nemškega fabrikata, m ²	150	—
Rešetka najfinejša, sestavljena iz palčic 34 × 15 cm	18	—
Rokavice čebelarske	80	—
Samokadilnik »Vulkan«	125	—
Sipalnik, lesen, za A.-ž. panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Sito za čiščenje medu (pločevinasto)	20	—
Svetilke za zalivanje satnic	53	—
Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	50
Strgulja za snaženje A.-ž. panjev	10	—
Šablona, jeklena, in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačič)	24	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
Šilo za vrtnanje luknjic	3	—
Tehtnica	1150	—
Točilo za med, najnovejšega sestava, pločevinasto, za 3 satnike 27 × 41 cm in emajl	1120	—
Točilo za med z bronastim okriljem in emailirano	1220	—
Točilo za 10 okvirjev obojestransko (za velike obrate)	3580	—
Topilnik s svetiljko in žličko za lepljenje satnic	50	—
Topilniki za voščine	80	—
Vilice za odkrivanje satja	28	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski, enostranski	2	—
b) isti, dvostranski	3	—
c) leseni (Trinkov sestav) s peresom	1	50
Žica, v klobčiču, dkg	—	40

GOSPODARSKE KNJIGE

Janša, Nauk o čebelarstvu Tretja izdaja. Priredil Frančišek Rojina. Z dodatkom Albertijev-Znideršičev (A.-Z.) panj. M. Humek. Din 24.—

Humek, Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, pojasnjena s 24 barvnimi prilogami in 92 slikami v tekstu. Vezana Din 120.—

Slovenska kuharica. Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Velika izdaja s slikami v besedilu in 33 barvnimi tabelami v naravnih barvah. Sedma izdaja. Vezana Din 220.—

Sadje v gospodinjstvu. Kratak navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. Za gospodinje in dekleta prir. M. Humek. Pojasnjeno s 13 barv. prilog. in 42 slik. 30 Din.

Gospodinjstvo. Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Priredila S. M. Lidvina Purgaj. S 156 slikami. Zdravstveni del spisal dr. Franc Dolšak. Din 40.—

Nasveti za hišo in dom. Za vsako gospodarstvo in gospodinjstvo velevažna in koristna knjiga. Priredil I. Majdič. Din 32.—, vezana Din 48.—

Sadno vino ali sadjevec. Navod, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Z 42 pod. Sestavil M. Humek. 20 D.

Breskev in marelica. Navodilo, kako ju vzgajamo in oskrbuje. Z 22 slikami in 2 barvnimi tabelami. Sestavil M. Humek. Din 12.—

Naše gobe. Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvnimi tabelami. Sestavil Ante Beg. Slike izvršil Dragotin Humek, ravnatelj meščanske šole. Vezano Din 100.—

Kubična računica v novi meri s pridejano naštevanko do 100. Pregledna in praktična strokovna knjiga za posestnike in lesne trgovce. Sestavil Janko Dolžan. Vez. Din 30.—

Računar v kronski in dinarski veljavi. (Hitri računar.) Vezan Din 30.—

Zemljepisni atlas kraljevine SHS. Izdalo društvo slovenskih profesorjev. Sedem podrobnih zemljevidov. Izvršil ing. Viktor Novak. Din 48.—

Slovenci. Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled. Napisal Fran Erjavec. Vezan Din 60.—

Gospodarska geografija. [Zgodovinski razvoj trgovine in prometa. Naravni pogoji in človek. Produkcija. Trgovina. Promet in njegova sredstva.] Sestavil dr. Vinko Šarabon. Vezana Din 48.—

Parni kotel. Navodila kurjačem, posestnikom parnih kotlov itd. Spisal ing. Gvidon Gulič. Din 30.—

Ojačen beton. Učna knjiga za stavbne šole in stavbne obrtnike. I. del. Izračunavanje konstrukcij za visoke stavbe iz ojačenega in neojačenega betona. Spisal ing. Jaroslav Foerster. Din 30.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani